

Tadeusz Hoffman

Uwagi na temat szkolenia aplikantów adwokackich : artykuł dyskusyjny

---

Palestra 19/4(208), 92-94

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cja, stanowi ważne dopełnienie systemu szkolenia w Koszalińskiej Izbie Adwokackiej.

Realizowana przy okazji w ten sposób więź teorii z praktyką jest bardzo wysoko ceniona przez adwokatów i — jak nam wiadomo — także przez współdziałających z nami pracowników nauki.

5. WNIOSKI

Koszalińska Izba Adwokacka ma zwarty system szkolenia zawodowego, zapewniający adwokatom stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Składające się nań formy ukształtowały się na naszym terenie kolejno w sposób naturalny i odpowiadający specyfice Koszalińskiej Izby Adwokackiej.

Zarówno treść jak i forma szkolenia wymaga szczególnej troski i stałego doskonalenia. Pilnym problemem jest szczegółowe sprecyzowanie tematyki badawczej i szkoleniowej. Więcej uwagi należałoby też poświęcić właściwej organizacji zajęć szkoleniowych.

Problemy podnoszenia poziomu zawodowego adwokatów zamierzamy omówić na obradach Zgromadzenia Delegatów Koszalińskiej Izby Adwokackiej wiosną 1975 r. Oczekiwać należy prób powiązania systemu szkolenia Koszalińskiej Izby Adwokackiej z centralnymi przedsięwzięciami szkoleniowymi adwokatury.

Czesław Bielicki

2.

Uwagi na temat szkolenia aplikantów adwokackich

(artykuł dyskusyjny)

Niezwykle szybki rozwój wszystkich dziedzin wiedzy, powstawanie nowych jej gałęzi w wyniku rosnącej specjalizacji, wzrastająca ilość informacji na skutek rozpowszechnienia się środków masowego przekazu — to cechy charakterystyczne dla okresu, w którym żyjemy.

Przygotowanie do właściwego wykonywania zawodu adwokackiego wymaga opanowania wielu wiadomości nie tylko z zakresu prawa, ale także z dziedziny nauk pokrewnych, a nadto stałego podnoszenia wiedzy ogólnej i poziomu kulturalnego aplikantów adwokackich. Powoduje to z jednej strony konieczność rozszerzenia tematyki szkolenia, a z drugiej — trafnej selekcji materiału, jaki powinien opanować aplikant w okresie aplikacji.

Program i metody szkolenia aplikantów powinny mieć na celu przede wszystkim przyswojenie sobie umiejętności prawidłowego rozumowania prawniczego i samodzielnego rozwiązywania problemów występujących w praktyce adwokackiej. Dotychczasowy program szkolenia aplikantów (uchwała Prezydium NRA z dnia 28 lipca 1966 r.) nie odpowiada już aktualnym potrzebom, nie uwzględnia bowiem konieczności rozszerzenia

zakresu tematyki kształcenia aplikantów, a w związku z tym — zmiany proporcji czasu przeznaczanego na opanowanie poszczególnych dziedzin wiedzy.

Obecnie, gdy rozważana jest sprawa zmiany programu, chciałbym zwrócić uwagę na kilka istotnych — zdaniem moim — problemów, które powinny być rozwiązane w nowym programie kształcenia aplikantów adwokackich.

Dotychczasowa podstawowa tematyka szkolenia obejmuje instytucje prawne i zagadnienia społeczno-polityczne, których znajomość dla adwokata jest konieczna i oczywista, ale w znacznym stopniu powinna ona być rezultatem własnej pracy aplikanta. Mieści się w tym również systematyczne, bieżące przyswajanie sobie orzecznictwa SN, a nadto studiowanie rozwoju też tego orzecznictwa w odniesieniu do określonych problemów. Program szkolenia powinien być wzbogacany tematycznie o nowe gałęzie wiedzy, wprost nieodzownej w pracy adwokata. Chodzi o takie dziedziny, jak erystyka, retoryka, taktyka procesowa, kryminalistyka, psychologia zeznań świadków i księgowość (podstawy).

Uważam również za konieczne umieszczenie w przyszłym programie obowiązku zapoznania się aplikantów adwokackich z historią adwokatury, polskiej w szczególności, i z zagadnieniami etyki zawodowej. Uważam też za pożyteczne zwiedzenie przez aplikantów adwokackich zakładów psychiatrycznych i karnych, połączone z prelekcjami na temat działalności tych zakładów.

Wprowadzenie proponowanych zmian do programu szkolenia nie powinno wpłynąć na jego nadmierne przeladowanie.

Nowe tematy należy wprowadzić do programu, ograniczając liczbę godzin przewidzianych na dotychczasową tematykę. Możliwość ograniczenia godzin na poszczególne tematy tkwi w większej samodzielnej pracy aplikanta, w zwiększeniu jego aktywności przez powierzenie przygotowania opracowań monograficznych oraz w prowadzeniu zajęć seminaryjnych do zagadnień wybranych. W ten sposób można bez zwiększenia liczby godzin (600 w 3-letnim cyklu szkolenia) uwzględnić proponowane zmiany.

Szersze wciąganie aplikantów do pracy społecznej, szczególnie do wszelkiego rodzaju poradnictwa prawnego w organizacjach społecznych i politycznych, powinno uzupełniać pracę szkoleniową w zakresie trudnego i ważnego społecznie kontaktu z klientem oraz samodzielnego stosowania prawa w praktyce.

Przygotowanie aplikanta do wykonywania zawodu, a nie tylko do egzaminu, pozwoli mu podjąć trudną i odpowiedzialną pracę adwokata z większymi możliwościami sprostania obowiązkom zawodowym.

W Izbie szczecińskiej od kilku lat zajmuję się organizacją pracy szkoleniowej z aplikantami i mogę stwierdzić, że część proponowanych zmian została eksperymentalnie wprowadzona w życie. Erystyka, sprawdziany krasomówcze przy magnetofonie, taktyka procesowa i wybrane zagadnienia z etyki weszły do programu szkolenia z pozytywnym skutkiem.

Aplikanci naszej Izby od kilku lat składają egzaminy adwokackie z wynikami dobrymi i bardzo dobrymi przed komisjami egzaminacyjnymi w różnych izbach naszego kraju.

Do wykonania trudnego zadania szkolenia aplikantów należy dobierać adwokatów praktyków o dużej wiedzy prawniczej i zdolnościach dydak-

tycznych. Gdy zachodzi potrzeba sięgnięcia po specjalistów z innych dziedzin, korzystać trzeba także i z tej możliwości.

W związku z powyższymi uwagami proponuję następujący ramowy tematyczny program szkolenia aplikantów adwokackich:

1. Prawo cywilne i proces cywilny	— 160	godz.
2. Prawo gospodarcze	— 20	„
3. Prawo rodzinne	— 20	„
4. Prawo karne i proces karny	— 140	„
5. Prawo administracyjne	— 15	„
6. Prawo podatkowe	— 10	„
7. Prawo pracy	— 25	„
8. Prawo ubezpieczeń społecznych	— 10	„
9. Prawo spółdzielcze	— 15	„
10. Ustrój adwokatury, sądu i prokuratury oraz wybrane zagadnienia z etyki	— 30	„
11. Retoryka	— 30	„
12. Erystyka	— 15	„
13. Psychologia zeznań świadków	— 10	„
14. Kryminalistyka (zag. wybr.)	— 10	„
15. Księgowość (zag. podst.)	— 10	„
16. Historia adwokatury	— 10	„
17. Taktyka procesowa	— 10	„
18. Metodyka pracy zawodowej	— 30	„
19. Zagadnienia społeczno-polityczne	— 30	„

R a z e m: 600 godz.

Tadeusz Hoffman

3.

Aktywność społeczna adwokatów Izby szczecińskiej

Izba szczecińska należy do mniejszych liczebnie izb. Aktualnie na liście figuruje 92 adwokatów wykonujących zawód w zespołach, 18 pracujących na radcostwach prawnych oraz 19 rencistów.

Mimo niewielkiej liczebności środowisko adwokatury szczecińskiej wykazuje znaczną prężność zawodową i aktywność społeczną. O zaangażowaniu politycznym świadczą m.in. liczby określające przynależność adwokatów do PZPR, ZSL lub SD. Spośród wykonujących zawód w zespołach 56,5% należy do jednej z tych organizacji, a odpowiedni wskaźnik przy uwzględnieniu całego stanu członków Izby wynosi 50%.

Dla porównania warto przypomnieć, że analogiczny średni wskaźnik